

Handläggare

Maria Lundin
Ekolog
0221-25317
maria.lundin@koping.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Yttrande angående medborgarförslag – Göra Norsa hagar till ett kommunalt naturreservat

Bakgrund

Förslagsställaren har inkommit med ett medborgarförslag om att göra Norsa hagar till ett kommunalt naturreservat. Kommunfullmäktige beslutade 2022-06-20 att ta upp medborgarförslaget till behandling samt att remittera till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2022-08-16 att remittera medborgarförslaget till Samhällsbyggnadsförvaltningen.

Yttrande

Naturreservat är det vanligaste sättet att långsiktigt skydda värdefull natur och kan bildas både av länsstyrelser och kommuner. Syftet är att långsiktigt skydda värdefull natur och sällsynta arter samt att säkra människors tillgång till attraktiva områden för rekreation, friluftsliv och naturupplevelser. Vid årsskiftet 2021-2022 fanns 451 kommunala och 4891 statliga naturreservat i Sverige. Köping har en förhållandevis liten andel skyddad natur (nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och biotopskyddsområden) i kommunen. Enligt Aktuell hållbarhets kommunranking 2022 är 0,7% av kommunens yta skyddad natur. Medeltal för yta skyddad natur i landets kommuner var år 2022 6,9 % av ytan.

Frågan att göra Norsa hagar till naturreservat har flera gånger tidigare varit aktuell. Området finns omnämnt på 1960-talet som en av länets förnämsta fågellokaler och Köpings Biologiska förening hemställde 1970 till länsstyrelsen om att göra sjölandet nedanför Norsa-Sjöhagen-Ståholm till naturreservat. I början av 70-talet rankades Norsa som en av landets absolut bästa fågelsjöar, men i samband med tätortens expansion och sprängning för oljeberg grum fylldes våtmarken upp med sprängsten och andra tippmassor. På 1990-talet fattades beslut om att restaurera området. Den sprängsten som tippats i området krossades och togs bort, våtmarken återskapades och friluftsanordningar anlades, varefter området invigdes 2005. Norsa hagar har flera gånger inventerats, och 2010 gjordes ett mer omfattande arbete med inventering av natur-, frilufts- och kulturvärden samt reservatsutredning med förslag till avgränsning. Den konsult som anlits tog även

fram ett förslag på skötselplan för området, och 2014 fanns långt gångna planer på att göra kommunalt naturreservat i området.

Medborgarförslaget lyfter fram de stora naturvärden som finns i området Norsahagar och platsens betydelse som ett tätortsnära rekreativområde. I Norsahagar finns förutom dessa värden även andra starka intressen som behöver bevakas och tillgodoses. Målkonflikter som skulle kunna finnas i området är hamnens utveckling och dikesföretagets skötsel kontra föreskrifter för ett naturreservat eller stadens framtida expansion österut i ett scenario där järnvägen får en annan sträckning. Olika intressen och åtgärder behöver samspela i tid och plats. Tänkbara aspekter att utreda för att kunna belysa förutsättningarna för att bilda naturreservat i Norsahagar och eventuella målkonflikter ur olika perspektiv är:

- möjligheten att bedriva pågående verksamheter såsom industri och jord- och skogsbruk i omgivningen.
- framtida utveckling av hamnen, nyttjande av farleden samt andra verksamheter i området.
- åtgärder i Norsahagan för dikesföretagets markavvattning eller tätortens dagvattenhantering
- fortsatt drift av tekniska anläggningar, tex berggrum, mast och ledningar.
- framtida bebyggelseutveckling kring Norsahagar i en framtid då befintlig järnväg avvecklas.
- framtida bebyggelseutveckling kring nuvarande energihamn i en framtid då verksamheten eventuellt avvecklas.
- bevarande av områdets befintliga naturvärden, biologiska mångfald och kulturmiljöer.
- utveckling av områdets naturvärden, biologiska mångfald och kulturmiljöer genom åtgärder och skötsel.
- utveckling av området som rekreativområde för Köpingsborna och för pedagogisk verksamhet.
- utveckling av området som besöksmål för exempelvis fågelskådning.
- långsiktig finansiering av och fördelning av ansvar för drift och utvecklingsinsatser för mark, byggnader och anläggningar.
- reservatets avgränsning i förhållande till ovanstående intressekonflikter.

Ovanstående utredningar är resurskrävande och vissa fordrar lokalkännedom vilket medför att allt inte kan läggas på konsult. Det är därför av stor vikt att arbetet planeras in vid rätt tidpunkt samt att Samhällsbyggnadsförvaltningen tilldelas resurser.

Kopia till

Förslagsställaren

Gun Törnblad
Samhällsbyggnadschef

Maria Lundin
Ekolog